

Informe d'activitat
assistencial
**PROGRAMA
D'INTERCANVI
DE XERINGUES**

Any
2021

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

 **Generalitat
de Catalunya**

Alguns drets reservats

© 2022, Generalitat de Catalunya.
Departament de Salut.
Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

Primera edició:

Barcelona, juny de 2022

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny gràfic:

Subdirecció General de Drogodependències

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Introducció	5
Glossari de sigles	7
1. Xeringues distribuïdes	8
2. Punts de distribució de xeringues (punts PIX)	11
3. Indicadors de cobertura	15
4. Resultats per regions sanitàries i sectors sanitaris	19
4.1 Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran, 2021	20
4.2 Regió sanitària Barcelona, 2021	21
4.3 Regió sanitària Camp de Tarragona, 2021	24
4.4 Regió sanitària Catalunya Central, 2021	26
4.5 Regió sanitària Girona, 2021	28
4.6 Regió sanitària Lleida, 2021	29
4.7 Regió sanitària Terres de l'Ebre, 2021	30
Referències bibliogràfiques	31

Introducció

El Programa d'intercanvi de xeringues (PIX) té una llarga trajectòria a Catalunya. Es duu a terme des de l'any 1991 com una de les principals estratègies reconegudes per organismes internacionals com ONU Drogues (UNODC) i ONUSIDA (UNAIDS)^{1,2} per a la prevenció de malalties infectocontagioses associades a pràctiques de risc relacionades amb el consum de drogues per via injectada, com són les infeccions pel virus de la immunodeficiència humana (VIH), pel virus de l'hepatitis B (VHB) i pel virus de l'hepatitis C (VHC).

El Programa va néixer en un context en què Catalunya patia una greu epidèmia de consum injectat d'heroïna que va donar lloc a una elevada mortalitat per sida. L'accés a material higiènic per al consum va ser una mesura de xoc perquè les persones que s'injectaven drogues^{3,4} poguessin evitar pràctiques de risc, com la compartició de xeringues i material d'injecció, i l'evidència científica i les dades epidemiològiques n'han demostrat l'eficàcia,^{5,6,7,8,9} i rendibilitat.¹⁰ Cal tenir en compte que les persones que s'injecten drogues (PID) són considerades com una de les principals poblacions de risc de contraure malalties infectocontagioses, principalment el VIH i VHC. Segons el darrer estudi realitzat entre els usuaris dels serveis de reducció de danys de Catalunya, aquest col·lectiu té una seroprevalença de l'hepatitis C del 79,8% i un 58,5% de la infecció.¹¹ D'altra banda, segons les dades dels Sistema d'Informació en Drogodependències de Catalunya del 2021, la seroprevalença de l'hepatitis C de les persones que inicien tractament i que s'han injectat alguna vegada és del 49,4 %; la del VIH, del 34,5%; i la de coinfecció VIH-VHC, del 28,8%.¹²

L'eficàcia dels tractaments actuals fa que l'erradicació de l'hepatitis C entre aquest col·lectiu sigui un repte present i futur, plantejat dins del Pla de prevenció i control de les hepatitis del Departament de Salut l'any 2016¹³ i de l'Estratègia mundial del sector de la salut contra les hepatitis víriques 2016-2021 aprovat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS).¹⁴

L'accés a material higiènic per al consum és una de les accions principals per a la prevenció de les infeccions de transmissió sanguínia, per la qual cosa des de la Subdirecció General de Drogodependències, i amb la col·laboració del Servei de Promoció i Serveis de Salut Pública de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Consell de col·legis farmacèutics de Catalunya, el Servei Català de la Salut i entitats que gestionen serveis de reducció de danys i organismes locals, es vol optimitzar el Programa a través d'actuacions que tinguin com a objectiu l'accés fàcil i sense barreres a material d'injecció. Actualment es disposa d'una àmplia cobertura del programa amb la participació de serveis de reducció de danys (centres fixos, unitats mòbils, equips d'educació al carrer), centres d'atenció i seguiment a les drogodependències, farmàcies i centres d'atenció primària, així com alguns hospitals i altres entitats.

En aquest informe es presenten els principals resultats del Programa, amb l'objectiu que sigui un instrument de consulta per a professionals que col·laboren en el seu desenvolupament, persones que treballen en l'àmbit de les drogodependències i altres destinataris que tinguin

interès a conèixer l'evolució del PIX a Catalunya. Es presenten dades de l'evolució de distribució general de xeringues, dels punts PIX disponibles per tipus de dispositiu i per regió sanitària, així com indicadors relacionats amb la seva cobertura.

Glossari de sigles

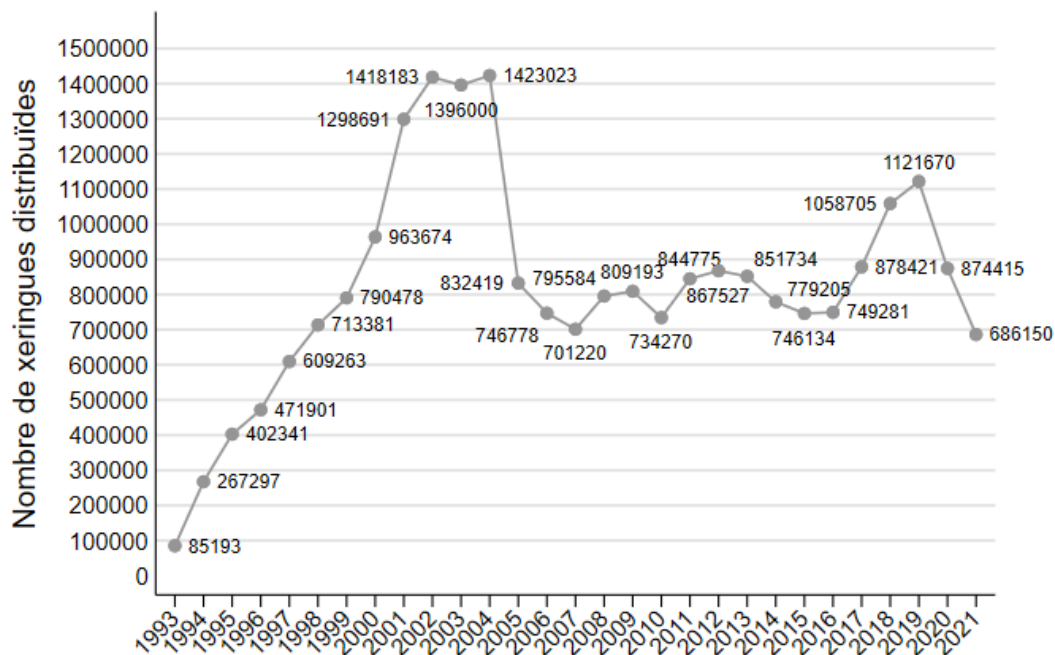
CAP	Centre d'atenció primària
CAS	Centre d'atenció i seguiment a les drogodependències
CRD	Centre de reducció de danys
EC	Equip de carrer
FC	Farmàcia comunitària
PIX	Programa d'intercanvi de xeringues
PID	Persones que s'injecten drogues
Sala	Sala de consum higiènic
SRD	Serveis de reducció de danys
UM	Unitat mòbil
VHB	Virus de l'hepatitis B
VHC	Virus de l'hepatitis C
VIH	Virus de la immunodeficiència humana

Xeringues distribuïdes

1

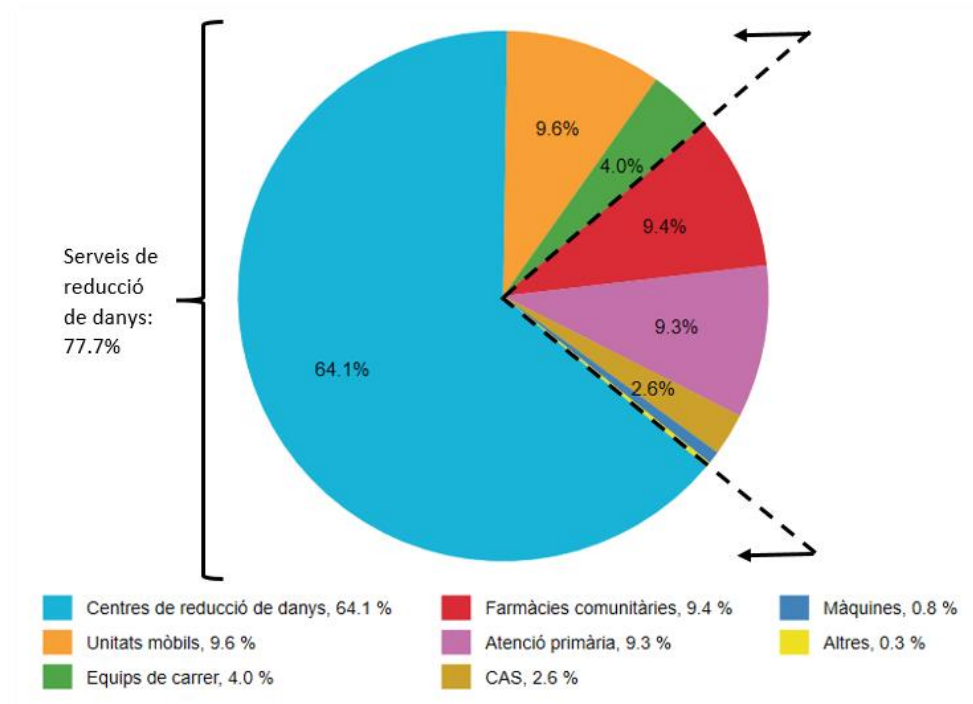
A Catalunya, l'any 2021 s'han distribuït 686.150 xeringues, amb un descens del 22% respecte de l'any 2020 i del 38% respecte de l'any 2019 (figura 1).

Figura 1. Evolució anual del nombre xeringues distribuïdes per tots els serveis del programa d'intercanvi de xeringues

Tres de cada quatre xeringues s'han distribuït a través dels serveis de reducció de danys; el 12%, de les farmàcies comunitàries; el 6%, dels centres d'atenció primària, i el 4%, dels centres de tractament de drogodependències (figura 2).

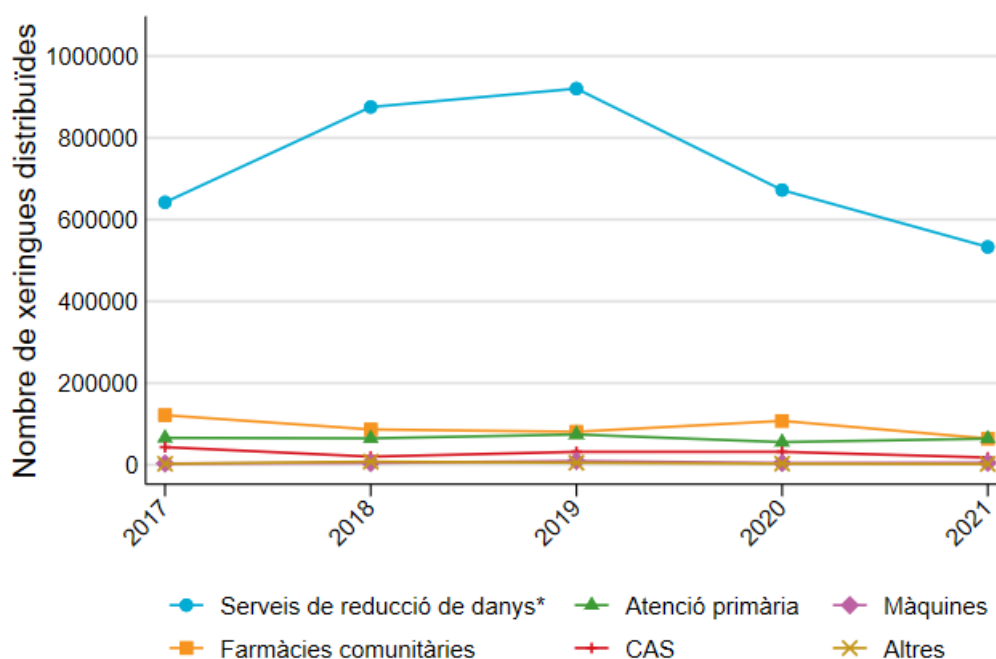
Figura 2. Programa d'intercanvi de xeringues, distribució per tipologia de servei. Nombre total de xeringues distribuïdes: 686.150

CAS: centre d'atenció i seguiment a les drogodependències

L'evolució anual del nombre de xeringues distribuïdes per tipologia de serveis (figura 3) mostra una forta disminució en el nombre de xeringues distribuïdes pels serveis de reducció de danys —centres de reducció de danys, unitats mòbils i equips de carrer—; l'any 2020 és del 22% i l'any 2019, del 39%. Aquesta disminució, que es va iniciar durant el període de confinament per la pandèmia de la COVID-19, va ser deguda a que els serveis de reducció de danys van haver de reduir l'aforament i la seva activitat va disminuir dràsticament. Segons l'informe d'activitat assistencial dels serveis de reducció de danys, l'any 2021 hi ha hagut una disminució del nombre de persones usuàries dels serveis de reducció de danys, d'un 16% respecte l'any 2020 i d'un 26% respecte l'any 2019. També s'observa una disminució del nombre de consums l'any 2020 i 2021, especialment els duts a terme per via injectada. Concretament, l'any 2021 han disminuït els consums per via injectada un 3% respecte l'any 2020 i un 36% respecte a l'any 2019.

Figura 3. Evolució anual del nombre de xeringues distribuïdes per tipologia de servei

*S'hi inclouen els centres de reducció de danys, unitats mòbils i equips de carrer

Respecte a la distribució de xeringues en funció de la regió sanitària, s'observa que la Regió Sanitària Barcelona és la que distribueix més xeringues, el 87% —a l'àmbit Metropolità Nord, el 46%; a l'àmbit Barcelona Ciutat, el 30%; i a l'àmbit Metropolità Sud, l'11%—, seguida de la Regió Sanitària Lleida (5%), la Regió Sanitària Girona (4%) i la Regió Sanitària Camp de Tarragona (4%).

Taula 1. Distribució de xeringues per regió sanitària. Catalunya 2021

Regió Sanitària	Xeringues distribuïdes	%
Alt Pirineu i Aran	635	0,09%
Barcelona	595.125	86,7%
Àmbit Metropolità Nord	316.634	46,2%
Àmbit Metropolità Sud	72.147	10,5%
Àmbit Barcelona Ciutat	206.344	30,1%
Camp de Tarragona	24.945	3,6%
Catalunya Central	4.122	0,6%
Girona	29.693	4,3%
Lleida	31.561	4,6%
Terres de l'Ebre	69	0,01%
Total Catalunya	686.150	100,0%

Punts de distribució de xeringues (punts PIX)

2

Malgrat que la distribució de xeringues ha disminuït els dos darrers anys, el nombre de punts de la xarxa de distribució de xeringues a Catalunya continua augmentant, i l'any 2021 ha arribat a 685 punts PIX.

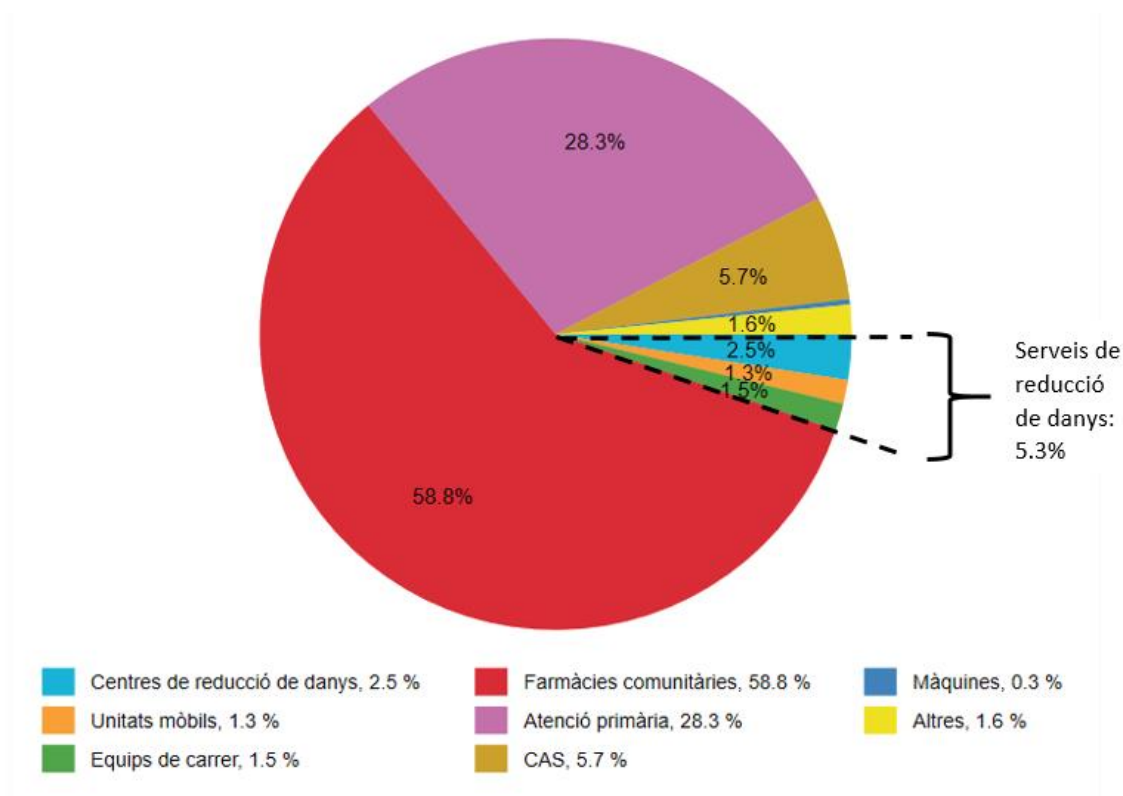
A la figura 4 s'observa que els punts PIX estan situats principalment a la Regió Sanitària Barcelona (59%), la Regió Sanitària Catalunya Central (14%), la Regió Sanitària Girona (13%), la Regió Sanitària Camp de Tarragona (7%) i la Regió Sanitària Lleida (5%), i el percentatge restant està repartit entre la Regió Sanitària de Terres de l'Ebre i la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran.

Figura 4. Distribució dels punts PIX a Catalunya

Atenent la tipologia del servei, el 59% dels punts PIX són farmàcies comunitàries; el 28%, centres d'atenció primària; el 6%, centres de tractament; i el 5%, serveis de reducció de danys (figura 5).

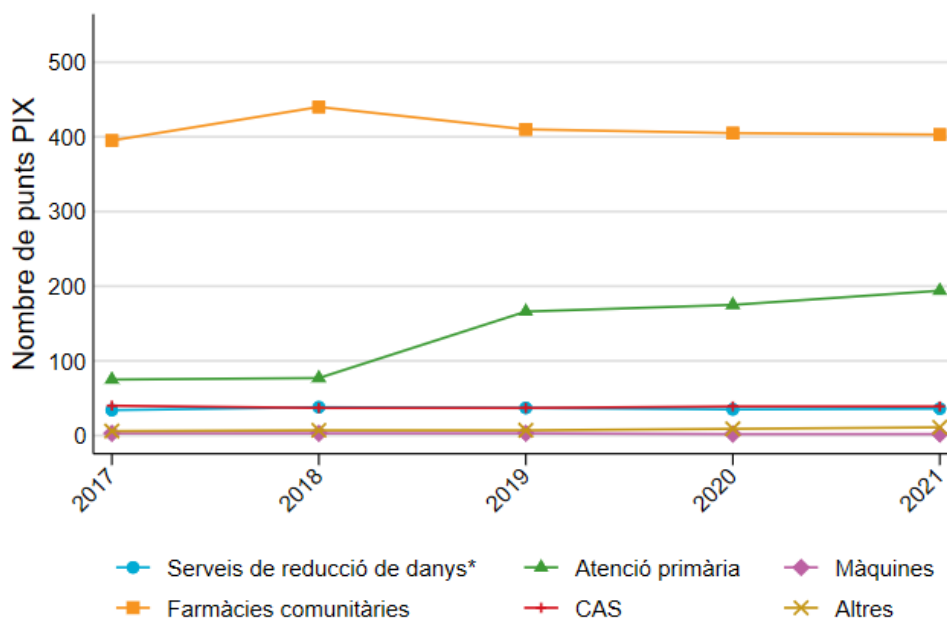
Figura 5. Punts PIX per tipologia de servei

CAS: centre d'atenció i seguiment a les drogodependències

A la figura 6 es mostra l'evolució anual del nombre de punts PIX segons la seva tipologia. S'hi pot observar l'esforç que s'està duent a terme per tal que els usuaris de drogues per via d'injecció puguin tenir a prop un punt PIX, gràcies a la diversificació de tipologies de punts PIX, que faciliten una àmplia cobertura horària i territorial, com és el cas de les farmàcies comunitàries i els centres d'atenció primària.

Figura 6. Evolució anual del nombre de punts PIX per tipologia de servei

A la taula 2 es mostra la distribució dels tipus de serveis en les diferents regions sanitàries l'any 2021.

Taula 2. Punts PIX per regió sanitària i tipologia de servei

Regió sanitària	CRD	UM	EC	CAS	FC	CAP	Màq.	Altres	Total
Alt Pirineu i Aran	—	—	—	2 (5,1%)	1 (0,2%)	7 (3,6%)	—	—	10 (1,5%)
Barcelona	14 (77,8%)	7 (77,7%)	7 (70,0%)	22 (56,4%)	260 (64,7%)	90 (46,5%)	—	3 (27,3%)	403 (58,8%)
Àmbit Metropolità Nord	2 (11,1%)	3 (33,3%)	5 (50,0%)	11 (28,2%)	135 (33,6%)	62 (32,0%)	—	—	218 (31,8%)
Àmbit Metropolità Sud	1 (5,6%)	2 (22,2%)	1 (10,0%)	9 (23,1%)	52 (12,9%)	23 (11,9%)	—	1 (9,1%)	89 (13,0%)
Barcelona ciutat	11 (64,1%)	2 (22,2%)	1 (10,0%)	2 (5,1%)	73 (18,2%)	5 (2,6%)	—	2 (18,2%)	96 (14,0%)
Camp de Tarragona	2 (11,1%)	2 (22,2%)	2 (20,0%)	1 (2,6%)	33 (8,2%)	2 (1,0%)	2 (100,0%)	2 (18,2%)	46 (6,7%)
Catalunya Central	1 (5,6%)	—	—	4 (10,3%)	45 (11,2%)	43 (22,2%)	—	3 (27,3%)	96 (14,0%)
Girona	—	—	1 (10,0%)	6 (15,4%)	51 (12,7%)	26 (13,4%)	—	3 (27,3%)	87 (12,7%)
Lleida	1 (5,6%)	—	—	3 (7,7%)	5 (1,2%)	26 (13,4%)	—	—	35 (5,1%)
Terres de l'Ebre	—	—	—	1 (2,6%)	7 (1,7%)	—	—	—	8 (1,2%)
Total	18 (100,0%)	9 (100,0%)	10 (100,0%)	39 (100,0%)	402 (100,0%)	194 (100,0%)	2 (100,0%)	11 (100,0%)	685 (100,0%)

CRD: centres de reducció de danys. UM: unitats mòbils. EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. FC: farmàcies comunitàries. CAP: centres d'atenció primària. Màq.: màquines d'autoservei.

Indicadors de cobertura

3

En aquest apartat s'ha dut a terme un exercici d'avaluació del grau de cobertura de la distribució de xeringues, tant a escala global de Catalunya com per cadascuna de les regions sanitàries. Es calculen dos indicadors:

- La distribució de xeringues per cada 1.000 habitants de més de 15 anys (Idescat, 2021).
- La distribució de xeringues per cada persona que ha iniciat tractament per una droga consumida per via injectada o que ha manifestat haver-se'n injectat alguna vegada a la vida (SIDC, Sistema d'Informació en Drogodependències de Catalunya, 2020 i 2021).

Tenint en compte el total de xeringues distribuïdes l'any 2021 (686.150) per cada 1.000 habitants, s'han donat 103 xeringues, proporció inferior a la dels anys anteriors, que va ser de 182 (taula 3).

Taula 3. Evolució anual de la distribució de xeringues per cada 1.000 habitants. Catalunya 2017-2021

Any	Total xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
2017	878.421	6.312.932	139
2018	1.058.705	6.359.763	166
2019	1.121.670	6.172.752	182
2020	874.415	6.614.614	132
2021	686.150	6.624.102	104

A la taula 4 es mostra l'evolució del nombre de xeringues distribuïdes per cada persona que inicia tractament que manifesti injectar-se actualment o haver-se injectat alguna vegada a la vida. S'hi pot observar que l'any 2021 s'han distribuït 405 xeringues per inici de tractament, proporció lleugerament inferior a la dels darrers anys.

Taula 4. Evolució anual de la distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció. Catalunya 2017-2021

Any	Total xeringues distribuïdes	Inicis de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
2017	878.421	2.591	339
2018	1.058.705	2.132	497
2019	1.121.670	1.957	573
2020	874.415	1.880	465
2021	686.150	1.680	405

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

Quan es considera la cobertura de xeringues per cada 1.000 habitants en funció de la regió sanitària, s'observa que la Regió Sanitària Barcelona té una taxa superior a la del total de Catalunya (136 xeringues per cada 1.000 habitants), seguida de la Regió Sanitària Lleida (102), la Regió Sanitària Camp de Tarragona (47), la Regió Sanitària Girona (39), la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (10) i la Regió Sanitària Catalunya Central (9). Respecte a l'any 2020 la taxa de xeringues per cada 1.000 habitants ha disminuït a totes les regions sanitàries excepte la Regió Sanitària Camp de Tarragona, que s'ha mantingut igual, i la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran, que ha augmentat (2020: 2 vs. 2021: 10) (taula 5).

Taula 5. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per regió sanitària. Catalunya 2021

Regió Sanitària	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Alt Pirineu i Aran	635	64.864	10
Barcelona	595.125	4.369.463	136
Camp de Tarragona	24.945	527.940	47
Catalunya Central	4.122	439.533	9
Girona	29.693	755.577	39
Lleida	31.561	310.785	102
Terres de l'Ebre	69	155.940	0
Total Catalunya	686.150	6.624.102	104

Respecte a la cobertura de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció per regió sanitària, la Regió Sanitària Lleida té una cobertura superior a la mitjana de Catalunya (408), amb 1.214 xeringues per inici de tractament, seguida de la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (635), la Regió Sanitària Barcelona (438), la Regió Sanitària Girona (396), la Regió Sanitària Camp de Tarragona (204), la Regió Sanitària Catalunya Central (52) i la Regió Sanitària Terres de l'Ebre (4). Respecte al 2020, la relació de xeringues distribuïdes per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció ha disminuït en totes les regions sanitàries llevat de la Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (2020:

29 vs. 2021: 635) i la Regió Sanitària Camp de Tarragona (2020: 166 vs. 2021: 204), on ha augmentat (taula 6).

Taula 6. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció per regió sanitària. Catalunya 2021

Regió Sanitària	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Alt Pirineu i Aran	635	1	635
Barcelona	595.125	1.359	438
Camp de Tarragona	24.945	122	204
Catalunya Central	4.122	80	52
Girona	29.693	75	396
Lleida	31.561	26	1.214
Terres de l'Ebre	69	17	4
Total Catalunya	686.150	1.680	408

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció

Resultats per regions sanitàries i sectors sanitaris

4

En aquest apartat es presenten les dades més rellevants de les diferents regions sanitàries i sectors sanitaris.

En l'anàlisi de les dades per sector sanitari , i en continuïtat amb anys anteriors, el Sector Sanitari Barcelonès Nord i Maresme és on més xeringues es distribueixen (281.844), que representa el 41% del total distribuït a Catalunya (686.150) i és la xifra més alta, superant inclús Barcelona ciutat, que n'ha distribuït 206.344 (taula 12).

La cobertura de xeringues per cada 1.000 habitants al Sector Sanitari Barcelonès i Maresme (464) (taula 13) és també considerablement més alta que la resta de sectors sanitaris i que la mitjana de Catalunya (104), així com la cobertura de xeringues per inicis de tractament amb antecedent d'injecció (1.084) (taula 14), que supera la mitjana de tot Catalunya (408).

A Lleida la cobertura en aquest indicador també és molt superior a la mitjana de Catalunya, de 1.271 (taula 30). El Sector Sanitari de Girona Sud (543) també superen lleugerament la mitjana de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció (taules 26).

Cal remarcar que en els sectors sanitaris esmentats amb les cobertures més altes de xeringues per inici de tractament hi ha identificades zones de consum que disposen de serveis de reducció de danys que atenen la població diana del Programa d'intercanvi de xeringues.

A continuació es poden consultar les dades desglossades per regió sanitària i sector sanitari.

A continuació es poden consultar les dades desglossades per regió sanitària i sectors sanitaris.

4.1 Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran, 2021

Taula 7. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CAS	CAP	FC	Total	%
Alt Pirineu	2	7	1	10	100,0%
Aran	—	—	—	—	—
Total RS Alt Pirineu i Aran	2	7	1	10	100,0%

CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 8. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CAS	CAP	FC	Total	%
Alt Pirineu	0	635	0	635	100,0%
Aran	—	—	—	—	—
Total RS Alt Pirineu i Aran	0	635	0	635	100,0%

CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 9. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Alt Pirineu	635	55.877	11
Aran	—	8.987	—
Total RS Alt Pirineu i Aran	635	64.864	10

Taula 10. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Alt Pirineu	635	1	635
Aran	—	—	—
Total RS Alt Pirineu i Aran	635	1	635

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.2 Regió sanitària Barcelona, 2021

Taula 11. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	UM	EC	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Àmbit Metropolità Nord	2	3	5	11	62	135	—	218	54,1%
Barcelonès Nord i Maresme	1	3	4	4	19	57	—	88	21,8%
Vallès Occidental Est	—	—	—	2	22	33	—	57	14,1%
Vallès Occidental Oest	1	—	1	3	15	26	—	46	11,4%
Vallès Oriental	—	—	—	2	6	19	—	27	6,7%
Àmbit Metropolità Sud	1	2	1	9	23	52	1	89	22,1%
Alt Penedès i Garraf	—	—	—	2	2	30	—	34	8,4%
B. Llobregat Centre, Litoral i l'Hospitalet	1	2	1	5	16	22	1	48	11,9%
B. Llobregat Nord	—	—	—	2	5	—	—	7	1,7%
Barcelona ciutat	11	2	1	2	5	73	2*	96	23,8%
Total RS Barcelona	14	7	7	22	90	260	3	403	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. UM: unitats mòbils. EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

*Dins d'aquesta categoria s'inclou el Servei d'Acollida del Baix Guinardó (Barcelona ciutat), que disposa d'espai de consum supervisat, però no és un punt PIX de dispensació de xeringues. Es donen xeringues a les persones del Servei per al consum a l'espai de venipunció.

Taula 12. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	UM	EC	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Àmbit Metropolità Nord	227.613	17.703	11.150	6.589	21.340	32.239	—	316.634	53,2%
Barcelonès Nord i Maresme	227.613	17.703	10.709	2.350	926	22.543	—	281.844	47,4%
Vallès Occidental Est	—	—	—	632	6.827	5.085	—	12.544	2,1%
Vallès Occidental Oest	0	—	441	3.282	13.587	4.444	—	21.754	3,7%
Vallès Oriental	—	—	—	325	0	167	—	492	0,1%
Àmbit Metropolità Sud	195	40.331	11.514	5.129	3.228	11.750	—	72.147	12,1%
Alt Penedès i Garraf	—	—	—	100	0	584	—	684	0,1%
B. Llobregat Centre, Litoral i l'Hospitalet	195	40.331	11.514	4.729	1.402	11.166	—	69.337	11,7%
B. Llobregat Nord	—	—	—	300	1.826	—	—	2.126	0,4%
Barcelona ciutat	188.466	3.329	4.414	283	100	9.046	706	206.344	34,7%
Total RS Barcelona	416.274	61.363	27.078	12.001	24.668	53.035	706	595.125	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. UM: unitats mòbils. EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 13. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Àmbit Metropolità Nord	316.634	1.727.279	183
Barcelonès Nord i Maresme	281.844	607.903	464
Vallès Occidental Est	12.544	372.069	34
Vallès Occidental Oest	21.754	361.834	60
Vallès Oriental	492	385.473	1
Àmbit Metropolità Sud	72.147	1.202.524	60
Alt Penedès i Garraf	684	240.964	3
B. Llobregat Centre, Litoral i l'Hospitalet	69.337	814.816	85
B. Llobregat Nord	2.126	146.744	14
Barcelona ciutat	206.344	1.439.660	143
Total RS Barcelona	595.125	4.369.463	136

Taula 14. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Àmbit Metropolità Nord	316.634	492	644
Barcelonès Nord i Maresme	281.844	260	1.084
Vallès Occ. Est	12.544	91	138
Vallès Occ. Oest	21.754	92	236
Vallès Oriental	492	49	10
Àmbit Metropolità Sud	72.147	312	231
Alt Penedès i Garraf	684	61	11
B. Llobregat Centre, Litoral i l'Hospitalet	69.337	182	381
B. Llobregat Nord	2.126	69	31
Barcelona ciutat	206.344	555	372
Total RS Barcelona	595.125	1.359	438

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.3 Regió sanitària Camp de Tarragona, 2021

Taula 15. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	UM	EC	CAS	CAP	FC	Màquina	Altres	Total	%
Alt Camp i Conca de Barberà	—	—	—	—	—	3	—	1	4	8,7%
Baix Camp i Priorat	2	1	1	—	—	18	1	1	24	52,2%
Tarragonès i Baix Penedès	—	1	1	1	2	12	1	—	18	39,1%
Total RS Camp de Tarragona	2	2	2	1	2	33	2	2	46	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. UM: unitat mòbil. EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries. Màquina: màquines d'autoservei.

Taula 16. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	UM	EC	CAS	CAP	FC	Màquina	Altres	Total	%
Alt Camp i Conca de Barberà	—	—	—	—	—	0	—	0	0	0,0%
Baix Camp i Priorat	1.533	298	**	—	—	5.065	3.774	1.000	11.670	46,8%
Tarragonès i Baix Penedès	—	3.902	**	731	3.779	3.444	1.419	—	13.275	53,2%
Total RS Camp de Tarragona	1.533	4.200	**	731	3.779	8.509	5.193	1.000	24.945	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. UM: unitat mòbil. EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries. Màquina: màquines d'autoservei.

** Les dades de distribució de xeringues per l'equip de carrer a Reus i a Tarragona estan incloses en la categoria d'UM

Taula 17. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Alt Camp i Conca de Barberà	0	53.732	0
Baix Camp i Priorat	11.670	171.479	68
Tarragonès i Baix Penedès	13.275	302.729	44
Total RS Camp de Tarragona	24.945	527.940	47

Taula 18. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Alt Camp i Conca de Barberà	0	16	0
Baix Camp i Priorat	11.670	49	238
Tarragonès i Baix Penedès	13.275	57	233
Total RS Camp de Tarragona	24.945	122	204

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.4 Regió sanitària Catalunya Central, 2021

Taula 19. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Anoia	—	1	9	7	—	17	17,7%
Osona	1	1	11	9	1	23	24,0%
Solsonès, Bages i Berguedà	—	2	23	29	2	56	58,3%
Total RS Catalunya Central	1	4	43	45	3	96	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 20. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Anoia	—	0	0	104	—	104	2,5%
Osona	11	0	989	467	95	1.562	37,9%
Solsonès, Bages i Berguedà	—	100	1.541	815	0	2.456	59,6%
Total RS Catalunya Central	11	100	2.530	1.386	95	4.122	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 21. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Anoia	104	83.727	1
Osona	1.562	138.545	11
Solsonès, Bages i Berguedà	2.456	217.261	11
Total RS Catalunya Central	4.122	439.533	9

Taula 22. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Anoia	104	24	4
Osona	1.562	13	120
Solsonès, Bages i Berguedà	2.456	43	57
Total RS Catalunya Central	4.122	80	52

*Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.5 Regió sanitària Girona, 2021

Taula 23. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	EC	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Girona Nord	1	3	13	15	—	32	36,8%
Girona Sud	—	3	13	36	3	55	63,2%
Total RS Girona	1	6	26	51	3	87	100,0%

EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 24. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	EC	CAS	CAP	FC	Altres	Total	%
Girona Nord	300	170	1.453	83	—	2.006	6,8%
Girona Sud	—	4.746	21.539	1.152	250	27.687	93,2%
Total RS Girona	300	4.916	22.992	1.235	250	29.693	100,0%

EC: equips de carrer. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 25. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Girona Nord	2.006	310.632	6
Girona Sud	27.687	444.945	62
Total RS Girona	29.693	755.577	39

Taula 26. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Girona Nord	2.006	24	84
Girona Sud	27.687	51	543
Total RS Girona	29.693	75	396

Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.6 Regió sanitària Lleida, 2021

Taula 27. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	CAS	CAP	FC	Total	%
Lleida	1	3	26	5	35	100,0%
Total RS Lleida	1	3	26	5	35	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 28. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CRD	CAS	CAP	FC	Total	%
Lleida	22.211	20	9.305	25	31.561	100,0%
Total RS Lleida	22.211	20	9.305	25	31.561	100,0%

CRD: centres de reducció de danys. CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. CAP: centres d'atenció primària. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 29. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Lleida	31.561	310.785	102
Total RS Lleida	31.561	310.785	102

Taula 30. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Lleida	31.561	26	1.214
Total RS Lleida	31.561	26	1.214

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

4.7 Regió sanitària Terres de l'Ebre, 2021

Taula 31. Punts PIX per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CAS	FC	Total	%
Terres de l'Ebre	1	7	8	100,0%
Total RS Terres de l'Ebre	1	7	8	100,0%

CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 32. Distribució de xeringues per sector sanitari i tipologia de servei

Sector sanitari	CAS	FC	Total	%
Terres de l'Ebre	50	19	69	100,0%
Total RS Terres de l'Ebre	50	19	69	100,0%

CAS: centres d'atenció i seguiment a les drogodependències. FC: farmàcies comunitàries.

Taula 33. Distribució de xeringues per cada 1.000 habitants per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Població =>15 A	Xeringues per 1.000 habitants
Terres de l'Ebre	69	155.940	0,4
Total RS Terres de l'Ebre	69	155.940	0,4

Taula 34. Distribució de xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció, i per sector sanitari

Sector sanitari	Xeringues distribuïdes	Inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*	Xeringues per inici de tractament per injecció o amb antecedents d'injecció*
Terres de l'Ebre	69	17	4
Total RS Terres de l'Ebre	69	17	4

* Dades d'inicis de tractament per injecció i/o amb antecedents d'injecció.

Referències bibliogràfiques

- ¹ WHO/UNAIDS/UNODC. Policy brief: provisions of sterile injecting equipment to reduce HIV transmission. WHO; 2004. Disponible a: <<http://www.who.int/hiv/pub/advocacy/en/provisionofsterileen.pdf>> [Citat: 15 desembre 2016]
- ² WHO/UNAIDS/UNODC. Guía para comenzar y gestionar programas de intercambio de agujas y jeringas. Geneva: WHO; 2013. Disponible a: <http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85534/1/9789243596273_spa.pdf?ua=1> [Citat: 15 desembre 2016]
- ³ Buning EC. Effects of Amsterdam needle and syringe exchange. Int J Addict. 1991;26(12):1303-11.
- ⁴ Exchange supplies. The history of injecting and needle exchange Exchange Supplies. A Safer Injecting briefing. Disponible a: <http://www.exchangesupplies.org/drug_information/briefings/the_safer_injecting_briefing/safer_injecting_briefing/section1.html> [Citat: 9 desembre 2015]
- ⁵ WHO. Effectiveness of sterile needle and syringe programming in reducing HIV/AIDS among injecting drug users (Evidence for action technical papers). World Health Organization 2004. Disponible a: <http://www.who.int/hiv/pub/prev_care/effectivenesssterileneedle.pdf> [Citat: 9 desembre 2015]
- ⁶ Schwartz RH, Department of Pediatrics, Georgetown University School of Medicine. Syringe and needle exchange programs worldwide: parts I, II; Washington, DC.; South Med. J. (US) 1993;86(3):318-27.
- ⁷ Hurley S, Jolley D, Kaldor J. Effectiveness of needle-exchange programmes for prevention of HIV. Lancet. 1997;349(9068):1797-800.
- ⁸ Wodak A, Cooney A. Do needle syringe programs reduce HIV infection among injecting drug users: a comprehensive review of the international evidence. Subst Use Misuse. 2006;41(6-7):777-813.
- ⁹ Vickerman P, Martin N, Turner K, Hickman M. Can needle and syringe programmes and opiate substitution therapy achieve substantial reductions in hepatitis C virus prevalence? Model projections for different epidemic settings. Addiction. 2012;107(11):1984-95.
- ¹⁰ Jones L et al. A review of the effectiveness and cost-effectiveness of needle and syringe programmes for injecting drug users. Centre for Public health Liverpool John Moores University. Disponible a: <<http://www.cph.org.uk/wp-content/uploads/2013/02/A-review-of-the-effectiveness-and-cost-effectiveness-of-needle-and-syringe-programmes-for-injecting-drug-users.pdf>> [Citat: 9 desembre 2015]
- ¹¹ Saludes V, Antuori A, Folch C, et al. Utility of a one-step screening and diagnosis strategy for viremic HCV infection among people who inject drugs in Catalonia. Int J Drug Policy. 2019;74:236-45.

¹² Informe sobre l'indicador d'inicis de tractament ambulatori amb o sense substància. Any 2021. Barcelona: Subdirecció General de Drogodependències; 2021. Disponible a: <<https://drogues.gencat.cat/ca/professionals/observatori/indicadors-epidemiologics/inicis-de-tractament/>>

¹³ Comissió per a l'Elaboració del Pla de Prevenció i Control de l'Hepatitis C a Catalunya. Pla de prevenció i control de l'hepatitis C a Catalunya. Barcelona: Secretaria de Salut Pública; 2018. Disponible a: <http://salutpublica.gencat.cat/web/.content/minisite/aspcat/vigilancia_salut_publica/vih-sida-its/04_Hepatitis_viriques/Pla-Hepatitis-Definitiu_C_DEF.pdf>

¹⁴ Organización Mundial de la Salud. Estrategia mundial del sector de la salud contra las hepatitis víricas, 2016-2021. Disponible a: <<http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/250578/1/WHO-HIV-2016.06-spa.pdf?ua=1>>

¹⁵ Pla de Salut de Catalunya 2016-2020. Generalitat de Catalunya. Barcelona: Departament de Salut; 2016. Disponible a: <https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_departament/pla-de-salut/Pla-de-salut-2016-2020/documents/Pla_salut_Catalunya_2016_2020.pdf>

